

Sammanfattning

Jord- och skogsbruksministeriet tillsatte 25.9.2007 ett projekt för reform av lagstiftningen kring djursjukdomar samt en projektarbetsgrupp som fick till uppgift att revidera lagen om djursjukdomar (55/1980) och lagen om bekämpande av djursjukdomar som med lätthet sprider sig (488/1960).

Arbetsgruppen har tagit fram en regeringsproposition med förslag till en ny djursjukdomslag som ska kompensera dessa två lagar. I lagförslaget ingår bestämmelser om bekämpning av djursjukdomar som omfattar förebyggande av djursjukdomar, uppföljning av djurens hälsa och förekomsten av djursjukdomar samt åtgärderna för att utrota och hindra spridning av djursjukdomar. Till lagens tillämpningsområde ska i princip höra alla djur och alla sådana djursjukdomar som kan smitta från djur till djur och från djur till människor. Lagen ska dock inte tillämpas på import av djur eller djurprodukter från länder utanför Europeiska unionen.

De skyldigheter som ingår i lagen ska gälla utöver djurhållare också vissa andra aktörer såsom företag som bearbetar livsmedel ur animaliskt ursprung samt djurtransportörer och -förmedlare. Skyldigheten att anmäla misstänkta fall av djursjukdomar utvidgas att gälla alla de personer som genom sitt arbete eller fritidsintresse är delaktiga i djurens skötsel, hantering, jakt, observation eller annan motsvarande verksamhet.

Enligt förslaget ska djursjukdomar inledas i sjukdomar som ska bekämpas, som ska anmälas och i andra djursjukdomar. Djursjukdomar som ska bekämpas indelas på samma sätt som i dag i lättspredda sjukdomar, farliga sjukdomar och sjukdomar som ska övervakas utgående från sjukdomens smitt- och spridningsförmåga samt skador. Bekämpningsmetoderna har nu en tydligare anknytning till klassificeringen.

Lagförslaget innebär inte några betydande innehållsmässiga förändringar i de gällande bestämmelserna om djursjukdomar. Problemen kring den gällande lagstiftningens grundlagsenlighet ska emellertid tacklas genom att de grundläggande bestämmelserna om individens rättigheter och skyldigheter lyfts från förordningsnivå till lagnivå. Fokuset ska också flyttas allt mer från bekämpning och icke spridning av djursjukdomar till förebyggande av sjukdomar, vilket sker genom bestämmelserna om aktörernas skyldigheter att skydda hållningsplatserna mot spridning av sjukdomar. Enligt förslaget ska aktörer som exporterar djur eller djurprodukter till länder utanför EU, registrera sig.

Förslaget innebär inte heller några stora förändringar i kontrollmyndigheternas uppgifter. Bestämmelserna om fördelning av uppgifterna och befogenheterna mellan myndigheterna ska emellertid göras klarare. Likaså ska flera myndigheters överlappande befogenheter avvecklas. Befogenheterna som gäller förvaltningsbeslut ska i huvudsak tillhöra regionförvaltningsverket och Livsmedelssäkerhetsverket. I lagen ska tas in bestämmelser om ledning av arbetet med att bekämpa sjukdomar. Utöver myndigheterna ska bemyndigade inspektörer kunna sköta uppgifter som gäller övervakning av djursjukdomar. Lagen ska också innehålla bestämmelser om fördelning av behörigheten i unionens förordningar som sätts i kraft genom lagen om djursjukdomar, mellan övervakningsmyndigheterna i lagen.

Ersättningssystemet enligt den gällande lagen om djursjukdomar behålls i stort sätt i samma form som hittills. Ytterligare ska bestämmelserna om tvångsmetoder som behövs vid övervakning av djursjukdomar revideras.

Enligt förslaget ska strafflagen ändras så att i lagen tas in bestämmelser som gör det kriminellt att orsaka risk för spridning av djursjukdomar. I lagen om landsbygdsnäringsarnas besvärdsnämnd ska göras ändringar som beror på att sökande av ändring i beslut enligt lagen om djursjukdomar hänvisas till förvaltningsdomstolar. Vidare ska veterinärvårdslagen ändras på grund av förslaget som gäller sättet att ta ut avgifter för kommunalveterinäres prestationer.